

MIRIS ŽENE

Pregled poetsko-književnog okupljanja povodom Osmog marta 2016.

RADIO GORNJI GRAD
GORNJOGRADSKI KNJIŽEVNI FESTIVAL
KULTURNA MREŽA JUGOSITOČNE EUROPE

MIRIS ŽENE

Pregled poetsko-književnog okupljanja povodom Osmog marta 2016.

Elektronsko izdanje

Zagreb

Mart 2016.

Urednik izdanja

Marijan Grakalić

Izdavač

Dragomir Bokan

Izdavači:

RADIO GORNJI GRAD

KULturna mreža JUGOISTOČNE EVROPE

Biblioteka:

GORNJOGRADSKI KNJIŽEVNI FETIVAL

ZAGREB 2016.

MIRIS ŽENE - PRILOZI

Darko Dautović

Inverzija

Zašto te mrzim?

Pa to je samo ljubav u svojoj inverziji.

Zašto te prezirem?

Pa to je samo obožavanje u svojoj inverziji.

Zašto te šutim?

Pa to je samo vrisak u svojoj inverziji.

I sanjam da sam kamen.

I maštam da sam voda.

Dok te promatram u zrcalu.

Usud lošeg štiva

Samo te gledam. I čujem svoj glas u nekoliko novih riječi tvojeg vokabulara. Svoju nemoć u psovcu koja ostaje spomenikom zrnju soli duboko utisnutom u ogrebotinu trotočja nesvršene rečenice. Jasno te osjećam u svakom neologizmu, svakom protologizmu kojim te pokušavam postvariti u ovim napuštenim sobama što pamte tvoj zlatotisak.

Samo te gledam.

Dok me, u usudu lošeg štiva, ponovno odnosi povodanj dobrog zla.

Miris žene

Zašto, pitao sam se oduvijek, zašto me privlače žene, zašto sam sretan kada izmamim njihov osmijeh, kada mi obrate pažnju, kada se grleno smiju ili zašto je alkohol u njihovom društvu slađi nego kad piješ sam.

Zašto kada zatvorim oči sanjam ljeto i ženu?

Čitao sam naučna objašnjenja, čitao sam prozu, čitao sam poeziju, pisao stihove o ljubavi, i nisam saznao ništa. Jer moj mali mozak zna sve to odavno, još dok su moji preci bili nedužni parameciji u kaljuži nastajućeg života na zemlji.

Plus i minus, gore i dolje, lijevo i desno, napred i nazad, vtrdo i meko, unutra i van, svijetlo i tama, suprotnosti se moraju sjediniti. Onda je cilj ispunjen. Život je dosegao svrhu. postojanje je nebitno, smrt je pobijedena jer je pobijedila.

Božanstvo se prikazalo u zemaljskom obliku. Coito ergo sum.

I tako danima, po mračnim ulicama, po blagajnama u dućanima, po morima i kopnima, sa lopovima i vladarima, prosjacima i pjesnicima lutam za svojim mirisom.

Moje je osjetilo mirisa slabo, ali svejedno osjetim miris žene. Ne ja, netko pradavan u meni željan sjedinjenja i smirenja u potrazi. I nije stvar u parfemu, nije stvar ni u izgledu, miris hormona nadilazi sve pojavnosti. I ne mirišu sve žene isto. Neke mirišu i neoprane a neke ne mirišu ni nakon deset kupanja. Možda nekom drugom i mirišu, ali ne meni.

Moj miris traži svoj miris. Moj vonj traži svoj vonj. Zvijer u meni nanjuši pokret oka, dodir ruke, gestu, ruku, bez moga znanja. Moja ruka, moje lice, slučajno kriva, a prava riječ pokreće lavinu poput pucnja u planini. Moj miris se pojača. Miris žene se pojača. Drevni kemijski laboratorij proizvede drogu. Drogu uzbuđenja i nadanja. Drogu predaje i posjedovanja. Mojim venama poteče više krvi u bojama. Tjeram se. Opijen mirisom žene.

Osmi mart

Iz Adamovog rebra nastala je žena,
družica muškarcu, od Boga podarena.
Od čovjeka stvorena da bude jednaka,
zbog nježnosti tijela ne bijaše jaka.

U rajskome vrtu nakon grešnoga čina
pripala joj teška porođajna sudbina.
Neljudskim naporom radiše potom žene,
u patnjama, znoju bijahu ponižene.

Cvijeće, darove, ljepotu voli žena,
uz pažnju i poljupce da bude mažena.
One žele iskrenost, poštovanje, ljubav,
odabraniku srca posvetit život sav.

U bolima i tuzi svaka žena plače,
čim zamijetiš suze zagrlj je jače.
Do nebesa se uspinju suze i boli,
pravi muškarac ženu poštuje i voli.

Iako je pripadnica nježnijeg spola
s muškarcem dijeli sve brige napola.
Romantičari joj pišu ljubavne pjesme,
recitiraju stihove kraj zlatne česme.

Žena je osjećajna, krhka ko mimoza,
iz muka njenih raste muškarčeva loza.
O ženinoj ljepoti skladao je Mozart,
svim ženama na svijetu sretan Osmi mart.

Kiša pravde

Dosta je nasilja, dosta je mača,
ko paklena kuga širi se zloba,
svijetu je dosta ženskoga plača,
zašto nevine pate poput roba?

Puno se ženskih suza prolijeva,
nemoćni vapaj ovoga planeta,
s krutih mamuza krv se slijeva,
žena i dalje s ljubavlju cvjeta.

Žene su nježne, duhovi cvijeća,
u nejakom mirisu boli kriju,

tihe i slabe ko plamen svijeća,
uz teret svijeta one se smiju.

S njima u tuzi stradaju djeca,
djetinjstvo raste u kraljevstvu boli,
krvava pravda u nebesa jeca,
u dobru i zlu žena muža voli.

Dosta je nasilja, dosta je mača,
žena je majka ljubavi svijetu,
dosta je bilo nevinoga plača,
nek' kiša pravde osvježi planetu.

Kad misliš na mene

I misli na mene danas
kad padne sunce tiho
ispod zelene sjene Avale
i večer donese svilenu noć
nad splav pored rijeke.
Tu se mirno u šašu
miješa stvarnost i voda
koja je svojim šaptom
odnosi dalje pod oblake
što nebom sami plove.
Preinačio sam šare na
tvom osmijehu, preplićem
ih rukom na licu golom
kako bi utrnulo iznutra
u vremenu još cijelom,
čistom prije no zora svane
i nevino u predosjećanju
pomiluje nas i naše rane.

Putovanje

ne plaši se samoće
jer ja se
uvijek tebi
vraćam
najdraže moje
tvoj glas
preko telefona
u samoći hotelske
sobe
i kupaonica bez tvoga
mirisa
bez tvog parfema
samo je prolazna stvar
kažeš, čuvaj se
i polako
moj osmijeh i odgovor:
pa putujem vlakom
razbija tugu
na nekoliko sekundi

Boje tulipana

utišaj svoja sjećanja
odglumi nezaineresiranost
sakrij se ispod šešira
ili pokrij lice šalom

šapatom vrisni da te čuju šume
i ne brini za mene

ja ću se probiti
kroz bodljikavo grmlje
makar morao gol i krvav doći
do tvoje livade
na kojoj umiru tulipani svih boja

Samoća

nemam blagost žene
ni bdijenje majke
ništa od onoga
što bi se moglo nazvati
strpljivom hrabrošću

lutam po opustjelim poljanama sjećanja

nemam nježnost ljubavnice
ni nevinost djeteta
misli mi nisu krojene
lome me samotnim riječima

vjetrima ne dozivam buđenje
pticama ne savijam gnijezda
ne primam
ne uzimam
ne trajem u predvečerjima

kao kap isparavam
na otvorenom dlanu uspavane samoće

Ljubavi (više) nema

Ona je sada znala,
da ljubavi (više) nema!
Voljela je njegove ruke,
njegov miris kose,
i poljupce kojima bi
joj tepao:
Djevojko moja, ti si samo
moja!
Zatim bi je uzimao u naručje ili bi je
podizao sa poda kao da je dijete
šapćući to isto.
Doticali bi mjesec i zvijezde,
palili Aladinovu svjetiljku,
i prenosili dvorce u zemlje snova.
Noć bi postajala danom
a dan bi se nastavljao u noć!
Ona je sada znala,
da ljubavi (više) ne može biti!
Voljela je samo njega,
a sada toliki slušaju o njihovoj ljubavi,
kao o goloj koži koju je
zmija skinula po putu.

Varijanta ljubavi

Ujutro bi sve
prozore
zatvorio
da bi je
glasnim otvaranjem
razbudio
ako
još
spava.

Uvečer bi sve
prozore
otvorio
da bi je
glasnim zatvaranjem
probudio,
ako
već
spava.

Mirisne latice srca

Korakom laganim
dolazila je žena
i njezina tajanstvena
duša.
Nosila je svježinu
mirisa ljubičica.
U očima
nježna toplina,
na usnama
smiren osmijeh,
a u naručju srce
puno uspomena.
Milujući lahor
put joj prekrrio
mnoštvom bijelog
cvijeća.
Šumjela je glazbom
snova, blagoslivajući
ljubav života.
Poput dragog kamena
čuvala je ključ
najvećih tajni vremena.
U njenu čast
nebo je odjenulo
purpurnu boju,
pjevala je zora
držeći rosu u ruci.
Pozlaćeno sunce,
zlatom je milovalo
misli i vruće suze.
Blistav splet cvijeća
i zraka mjeseca,
stapao se
s ljupkošću
u vječnu poeziju
punu mirisnih latica
krhkosti i moći
žene i njezina srca.

Božica Jelušić

Miris žene

Graksiju na pozdrav

Miris žene: nježan, nezamjenljiv.
Privuče te, razdraga, prisebi.
Kad si budan i kada si dremljiv,
On te vraća najjasnijem tebi.
Otkriva ti smisao i svrhu,
Dok se mračni ocean talasa.
Kad si na dnu i kad si na vrhu,
Ti ga loviš kao slamku spasa!

(9. veljače 2016., Flora Green)

Poznavala sam pra ženu

Poznavala sam lijepe žene
Pra žene iz šume gdje su me rod ili
Na rubnim putovima držale su vjetar
Putovi su samo naizgled bili lokalnog značenja
I uvijek su završavali u šumi
Šuma je bila dobro skrivena
Ali osjećale su je nosnice
Šume i vjetrove skrivale su lijepe žene
Kao u slabo zatvorenim posudama pod pritiskom
Najviše su ih izdavale oči
A najljepša su im bila pluća
I crijevne resice obložene mahovinom
Gledale su vas u oči
A već su se izmijenila godišnja doba
Prohujala stoljeća
Gledali ste ih u oči
I vidjeli sve unutarnje organe
Cijelu zgusnutu evoluciju
Bilo je očito da se napajaju
Direktno iz rijeka i mora istodobno
Iz prvog potonuća i izlaska na kopno
A zračne struje daruju im gib
A ja sam ih poznavala
One su me učile
Bilo je prelijepo i prestrašno
Bilo je opasno
Biti od danas i od uvijek
Nije baš sve moglo lijepo stati
Curio je svemir na sve strane
Automobilima je isticala registracija
Ljudi su gubili osobne iskaznice
Bile su van svih smjerova
Većina je živjela od njihovih mrvica
A opet
Ako niste skrenuli niste ni bili živi
Jer njihov plexus
Držao vas je na okupu
Oni domaći lakše su se nosli
S njihovom kataklizmičnom snagom
Jer, bile su spremne na sve
Na prelistavanje bujica i šuma
I krivolov kad ogladne
Nisu se mogle nahraniti
Ni mladim mjesecom
Ni najjačim ekvinocijem

Kad ih uhvati glad
Mnogi su se utopili u njima
Ako nisu bili vješti plivači
I znali s vodozemcima
ONDA ME DUGO NIJE BILO
One su preživjele
Jer, ISPOD, živjela se povijest svijeta
More je iscrpljivalo i nije nudilo mir
Gore su trajali ratovi
Nestajale riječi
Nicali jezici
I za njih je to bilo previše
NESTALE? MOŽDA???
Ponekad , za šetnje s kćerkom
Osjetim taj vjetar
Oguli mi kožu
I nezaštićene
Priključene na ženski krvotok
Bivamo potpuno
Ne zastajem
Osjećam posvemašnjost
Kažem u sebi umrimo zajedno
Što bude biće
Što je bilo jest
Čega nema tu je
Što tu je izmiče
Nađi svoju oluju i svoje vode
Šume ipak obrubljuju pamćenje
Nitko neće ni primijetiti jer
Jednako nas i ima i neima
Automobili su prebrzi i
Ne korenspodiraju sa strujama
Ljudi mijenjaju brzine ali ne i smjer
Ja sam ih poznavala
One su me rodile
Čuvam ih koliko se sjećam
Sjećam se koliko me nema
Sjećam se koliko stanem
U okrajak pisma

Žarko Jovanovski

Mrtva žena

Ja jako volim svoju mrtvu ženu
Svoju sam ženu nedavno usmrtio odvijačem
Njena krv još mi se cijedi s usana
Za par dana sve će biti zaboravljeno

Sad anđeli plešu s njom a ja imam samo njeno prazno tijelo
Čekaj na mene ljubavi, ja ću brzo doći Još samo da platim naše račune
Htjela si živjeti kao i drugi
Sad si mrtva kao i drugi
Spavaj u miru i oslobođena, zauvijek
Ja ću doći brzo, samo još da platim naše račune

Ja volim svoju mrtvu ženu
Jako je volim

Irna Ira Kavi

Žena

Ja sam malo klupko
Što se sklopča ljupko
Pod mišku ti zađe
U tebi se nađe
Nestašno vrluda
Po tebi posvuda
Kao mala luda
Smijem se, golicam
U dahu sve pričam
Štipkam te i grickam
Igram se skrivača
Dragom podvodača
A onda se sklopčam
Slatko zamorena
I tek vidim snena
Pa ja nisam klupko
Ta bila sam žena

Daj da ti budem

Daj da ti budem ono malo svjetla
U tmici tvoje vječite samoće
Daj da ti budem poput ranog pijetla
Buđenje u zoru tvoga novog dana

Daj da ti budem više nego grudi
Više no udobnost nekog lijepo stana
Daj da ti budem istina i vjera
Na razornoj rijeci jedna čvrsta brana

Daj da ti budem Ispunjena Šutnja
I dječje lice zaboravljene sreće
Daj da ti budem Nešto Tako Malo
Da me sobom nosiš, al' od svega veće

Ne-bližine

En tak večer, ko se lomijo kopja in cedi med.
Sklepi vreščijo kot ranjene veverice.
Vsa imena sem pomešala (kot Ifigenija drevesa).
Zebe me, ker raste Luna
in je več kamenja na nebu. Včasih so poti,
po katerih hodim, preširoke, in je,
kot bi hodila po reki in butala z enega na drugi breg.

Jutri bi bilo dobro splavati
in narediti križ čez vse bližine,
ki so se sprijele do krvi, izprati DNK,
se napiti izvira, poljubiti ribo iz pramorja
in se brezglavo razcveteti v lokvanj iz zvezd,
kar sem nekoč že bila.

Premiki

Ko iz mojih jantarnih sten
vso noč cveti poezija,
sem ob jutrih visoka
kot topoli ob Kolpi.

Dotaknem speče zvezdne ptice,
tako robata,
jim raztrgam orbite,
da se pomeša svet,
se skrči v gnezdo,
v morsko zvezdo ob oseki.

Pa pride plima
in je vse kot je bilo,
da najdem spet orientir
med dnevom in nočjo
in Vse-mir v stenah
tišine in besed.

Naselim se v jasnine sanj,
da se v sencah ne izgubim,
temnejših od oči in čela
in od kamnov nordkappskega morja.

U dvoje

Jutros te dočekujem opet kao i inače
Tiha i sretna k'o proljeće
Ispunjavaš Suncem cijelo moje biće
Ti si sve ono zbog čega se diše
... i više ... i jače ...
Nosim te kroz padine dana u grudima
Cipele mi tijesne postaju jer hodam te
po svakoj ulici grada
Vjetar te mrsi u mojoj kosi
Ne postoji sat u kojemu nisi dio sna
U svakom čovjeku tražim tvoje oči
I u svakoj si priči
U svakom zvuku glas tvojih riječi
Ljude vidim kao puzzle složene od kockica
Tvoga lica, tvoje kože ... O, Bože!
Kako je lijep život u dvoje!
Jutros me tako strašno od običnosti kradeš.
Jutros me tako strašno osuđuješ na sebe.
Dok kradeš me. Dok kradem te. Ti sve si moje.

Nisam stigla

Oprosti što sam te tukla. Morala sam. Spopalo me, osjećala sam strast što te mlatim i odgajam i što je to bilo zabranjeno. Oprosti što ti nisam davala svoje igračke. Jednostavno, ti bi ih uništila i što bih onda ja? Jednom si mi cijelu kuću lutaka ispremiješala pa nisam znala gdje je krevet, a gdje ormarić. O sićušnim sagovima da i ne govorim. Koji je to nered bio!

Ono kad smo išle u kino. Išla sam ispred tebe da me na ulici ne vide kako vučem mlađu sestru.

Kupila sam karte u različitim redovima. Kad smo išle nazad, pobjegla sam na drugu stranu ceste.

Ipak, da mama ništa ne posumnja, pričekala sam te ispred kućnih vrata da dođemo, kao, zajedno.

Oprosti. Nisam tad imala ovaj mozak. Neki drugi, valjda.

Uvijek sam te nekako nagovorila da se zamijenimo za darove jer si ti dobivala bolje. Pristajala si.

Zašto? Za Božić, one godine kad smo dobili psa, potajno sam otpakirala tvoje poklone i uvjerila se da su bolji. Pa sam ih sve zamijenila. Nitko nije ništa primijetio, čak ni ti koja si neke stvari naručila. Nije ti bilo čudno što sam mikroskop dobila ja, a ne ti koja si obožavala biologiju?

Ono kad smo išli s nekim dječjim klubom na more. Trebali smo spavati u kamp-prikolicama, po šestero. Teta je rekla da se moramo razvrstati po godinama. Ali će pustiti da braća i sestre budu zajedno, samo neka se jave. Jesam li se javila? Ne, spustila sam glavu i zgrbila se da me nitko ne vidi. Sramota bi bila da sam s klincima, sramota bi bila i da tebe imam s nama velikima. Dva sam se tjedna ponašala kao da te nema. Ponekad bih te vidjela kako trčiš s djecom. Onda se u mojoj crnoj duši nešto pokrenulo pa sam ti ušla u prikolicu i pospremila sve stvari da imaš uredno. Prljave majice sam ti oprala, ručnike stavila da se suše, smrdjeli su. Ali to je bilo dan prije povratka.

A kad te nisam branila onda jednom, na izletu? Neke curice su te počele gađati kamenčićima, pa ti se rugati, pa se prijeteći nadvijati nad tebe. Nisam kao normalna starija sestra rastjerala to društvanje, nego sam sjedila na klupi i sve promatrala. Zlurado se smiješeci.

Kako si ti sve to zaboravila ili uspjela ne vidjeti? Nisam se umorila sve dok nismo odrasle. Onda je nastalo normalno komuniciranje, obiteljski posjeti, rođendani, djeca. Onda sam odlučila da ti sve ispričam i da te zamolim za oprost. Nisam stigla. Tvoja je bolest bila brža.

Stanica

Pripovijest počinje udaranjem dva sata ujutro, jednoličnog zvona katedrale i podmuklim tutnjem nekog automobila u daljini. Petar se vraćao doma sa izlaska i odbijajući kolutiće cigaretnog dima potihom proklinjao javni gradski prijevoz koji je zaista katastrofalan nakon ponoći. Kao student, nije imao dovoljno novaca za taksije, pogotovo jer je živio na samom rubu grada, pa bi trošak zasigurno podrazumijevao dnevnu plaću što zaradi u nekom call centru gdje radi preko student servisa. Zaista nema smisla sjediti tamo i gušiti se u dosadi i jednoličnosti tog posla 6 sati pa onda tih stotinjak kuna spiskati na taksi. Radije će malo prošetati i kasnije sjesti na stanicu kod Mimare i u miru, pušeći pričekati tu vječnost dok se ne ukaže prijevoz. Bilo je prohladno. Čak i neuobičajeno hladno za listopadsku noć. Htio je slušati glazbu, no baterija na mobitelu mu je riknula tako da je vrijeme odlučio kratiti rekapitulacijom prošlotjednih zgoda sa Marijom. Tako mu je zapela za oko ta djevojka koju je vidio prije tjedan dana u kantini na faksu i jednostavno mu misli nerjetko završe na njenom osmjehu koji ga je općarao. Zanimljivu glazbu sluša, prisjetio se kada mu se naglo ponovno javila želja za glazbom. Ne sjećam se na kojoj je godini niti što točno studira. Prema izgledu, rekao bih da je čak i mlađa od mene, no, tko će više znati. Bogami zna potegnuti. Tada kada smo se sreli u klubu studenata, fino je iskapila onu čašu bambusa. Baš čarobna kombinacija venusa i njene duge crvene kose protkana decentnim taktovima Bowijevog Ziggija. Prohladni vjetar, otjerao je misli o Mariji i ostavio samo grčevite kontrakcije na tijelu i mumljajuće proklinjanje uz pokoju psovku upućenu silama prirode i šugavoj jeseni. Dok je prelazio cestu, na kojoj zaista semafori u ovo vrijeme nisu potrebni, jer ako prođe i dva automobila u nekoliko sati, mnogo sam rekao, maleni list otrgnuo se sa svoje krošnje i poletio prema lokvi na kojoj je prilikom pada stvorio polusirajuće kružno gibanje koje se simetrično, centrifugalno širilo prema nebitku. Udarac je poremetio refleksiju u vodi, te se prohladna noć na trenutak preobrazila u sunčano prijepodne kada su Mislav i Martina, svađajući se oko plaćanja najamnine, zagazili u tu lokvu, nakon čega je, na semaforu stao crveni Fiat sa Marinom na zadnjem sjedalu. Marina ja majka vozila upravo na posjetu liječniku, nakon što već tjedan dana ima problema sa suhim kašljem. Njegova majka, Ivana, osjećala je popriličan zamor od tog života samohranog roditelja, pošto je njegov otac, poginuo u prometnoj nesreći dok je bio na putovanju u Srbiji i sada, ostavljeni u gomili dugova, nastoje spojiti kraj sa krajom. Činjenica je da joj je život postao sranje i da ni sama ne zna kako je od mlade perspektivne djevojke sa ambicijama ustavne sutkinje ili barem pravnice sa svojim advokatskim uredom u centru grada, postala samohrana majka koja rinta po desetak sati dnevno u vražjem supermarketu za crkavicu od plaće. Mislav i Martina nikako da se dogovore oko plaćanja te rente. Mislav je dobio prije nekoliko dana otkaz a ona kao student niti ne može zaraditi dovoljno preko studentskog ugovora. Dodatan problem je što je ona iz Makarske, i nema gdje ostati ovdje, u Zagrebu, a on ne pokazuje neko preveliko zanimanje za nalaženje novog posla. Gadi joj se ta njegova indiferentnost. Po cijele dane samo visi na kompijuteru i igra one proklete igrice na internetu. Čeljust joj se grči dok promatra taj njegov idiotski isprazan pogled. Osjeća kako joj se lice stišće u bolnu grimasu i kako joj vrućina preplavljuje tijelo. Nagla zvonjava iza njih prolomi se zrakom. Ivan, koji je biciklom tada jurio po Klaićevoj, pričao je na telefon sa Mirnom oko aktova koje su radili prošli tjedan na akademiji dok njega nije bilo. Nije se mogao sjetiti gdje je stavio slušalice pa je držao mobitel u ruci i žurio na sastanak sa Sandrom. Bio je sav uspuhan, jer se krajnjim naporima žurio da stigne prije no Sandri krene vlak za Split gdje je studirala solo pjevanje i živjela sa cimerom Nikolom, na kojeg je Ivan oduvijek bio ljubomoran jer je podsvijesno strahovao da mu je realna potencijalna prijetnja. Kasnio je, i to opako, ali nije bio toga svijestan jer mu je sat na mobitelu kasnio dvadesetak minuta, što je stalno zaboravljao promijeniti i često čak i smaknuo s uma. Sandra je već bila u vlaku koji će za pola sata naletiti na Vijekoslava koji se upravo vraća u svoju kuću iz

kupovine namirnica u obližnjem seoskom dućanu. Tužan završetak za starca, koji je uspio uzmaknuti pred smrću u čak dva rata u kojima je službovao, i u kojima je izgubio sve svoje bližnje, a koji je sada, okovan samoćom i siromaštvom izdahnuo pod kotačima lokomotive. U trenutku udara, Ivan je izmičući pred sve agresivnijom Martinom, koju je iritirala Mislavova nenasnosna glupost i infantilnost, sletio na cestu i preprečivši traku Ivani, primorao ju, da izabravši manje zlo, u naglom okretu upravljača svoj automobil uputi ravno u uličnu svijetiljku. Tišina. Samo tihe kapi koje su tvorile malu lokvu na mjestu gdje će se u budućnosti naš list spustiti u svoju posljednju metamorfozu. Nagli grč, mučnina, snažna tupa bol presjekla je Petra u abdomenu dok se približavao tramvajskoj stanici. Imao je problema sa želucem, no nije danas ponio tablete. Jedva je čekao dokopati se klupice, sjesti i u miru pušiti. Bilo mu je hladno. Osjećao je nenasnosan umor. Odbacio je opušak koji je ponovno pao u onu istu lokvu. Tutnjevi rata. Tenkovi njemačke vojske kako ulaze u Zagreb, tjeskoba pred nadolazećom olujom drugog svjetskog rata. Zvuk pušaka, pijanih popijevki smrdljivih oficira, brujanje bombardera u zraku. Vijekoslav je upravo dobio poziv za pridruživanje domobranskoj vojsci. Nije tada bio svijestan da će već za samo nekoliko godina nakon kraja ovog pakla u kojemu se našao, naći ljubav svog života sa kojom će imati predivnog sina, kasnije profesora hrvatskog jezika u klasičnoj gimnaziji u zagrebu. Petar je jedva održavao oči otvorene. Hladnoća ga je svojim stiskom mamila u maštanje o zagrljaju tople dekice i ugodnom snivanju kraj radijatora njegove tople sobe. Crna sjena se napokon svojim tutnjem počela približavati. Prokleti tramvaji ! Ustavši se, bijesno no anemično kreće ususret sjeni pljunuvši pritom u smjeru lokve čije simetrično-centrifugalni valovi odjeknuše zvukom zvončića koji je tada pao na Klaićevu, zaustavivši tako pulsiranje grimizne mašte, snova i nada Martine, Ivane i njenog sina, Mislava i Ivana koji su se našli u radijusu disperzije šrapnela bombe koja je toga dana obilježila epilog njihove sudbine, odbacivši ih na naslovnice dnevnih novina i u statističke podatke civilnih žrtava rata. Smirujuće pulsiranje na površini vode, zavedilo je svojim sedacijskim šarmom Petrovo sjećanje, koje je u anemičnim trzajima naježene, podhlađene kože, zadnji puta projiciralo lice njegova oca Kristijana, profesora hrvatskoga jezika u petoj gimnaziji kojega je Petar iznimno volio i štovao, no koji je nakon dobivanja otkaza i deložacije, nestao bez traga i čija sudbina nikada nije bila poznata Petru, i lice Marije, koje je zavodljivim smješkom opasanim crvenom kosom, mekanim, opojnim usnama otelo njegov posljednji dah prije nego što ga je zauvijek progutala sjena, podhlađenog, zaustavljenog bila, sa osmjehom dok je ležao na tramvajskoj stanici kod Mimare.

Space-Boy in my mind

..iza prozora.. plavo nebo.. rascvjetala trešnja.. nježan zastor lelulajao je.. Klik.. začuh zvuk otvorenih vrata, njega se nije moglo čuti. Prostorom je klizio sasvim nečujno, dominantno. Ne okrećući se, izraz bi otkrio sve, izgovorih: Dobro jutro.. Odjeknulo je kao bomba. Glas, zvučne misli, osupnule su ga. Stao je kao ukopan, zbunjen. Okrenula sam se, pogledala u mile zbunjene duboko-plave oči: Haj, kako si? ..nastavih ignorirajući njegov potpuni šok.. Ako si raspoložen, možeš sa mnom na jedrenje danas... Još uvijek ništa nije shvaćao. Brinulo ga je što se događa, zašto sam takva? Čemu to? Zašto tako nagla promjena? On je znao, dovoljno sam naučila, sve izgovoreno potpuno je bespotrebno. Nije se usudio uzvratiti mi prodiranjem u misli. Samo je stajao, uznemiren. Osjećala sam se tako bijedno, no potreba za obostranim mučenjem nastavila se. Spremala sam svoje stvari potrebne za izlet.. ..No, onda? Ideš ili ne ideš? ..ponovih pitanje.. Sve što mi je trebalo, znala sam kako ću i gdje naći. On se brinuo, sve što poželim bilo je tamo. Prišao je, i dalje bez riječi, primio me sa oba dlana, okrenuo lice prema sebi i poljubio.. grubo, nježno, jako.... Tlo se otvaralo, propadala sam. Zarila sam mu prste u leđa, pritišćući ih do bola. Nisam ga htjela pustiti.. no "ono" je bilo jače.. Još uvijek nije progovorio, samo me držao, ljubio, grizao.. pokazivao onu sirovu snagu.. mušku.. Zagrlio me, snažno, pripijeno, ..nisam mogla nigdje.. Jos jednom poljubio, odmakao od sebe.. Gledao me.. i izgovorio: Idi, idi sama.. Znaš sve, kao što i ja znam.. Vjetrovi ti bili dobri, čuvali te svemirski galebovi.. Odmakao me, dlanova utisnutih oko mojih ruku držao na sigurnoj udaljenosti. Nismo smjeli biti bliže, ne bih otišla, ostala bih još.. koliko.. nismo znali.. no znali smo kako on neće napustiti svoj zamak. Sve svemirske vjetrove oprobao je odavno. Suze niz obraze nisam mogla spriječiti. Napustiti savršenstvo teška je odluka. No savršenstvo je uvijek isto, savršeno. Mrzila sam sebe zbog boli koje nanosim njemu i sebi.. a tako sam voljela oluje.. danas je bilo to jutro kad sam.. danas je bilo jutro kad sam još bila sposobna letjeti.. a on je volio letačicu.. a ja sam voljela oluje.. o, kako sam se mrzila.. o, kako sam ga voljela.. Na našoj litici, na vjetrovitom rubu našeg otoka pomogao mi je razapeti krila.. Dugo me držao, a ja.. a ja.. naslonila se, privijajući.. ljubeći ga dok su suze klizile.. Ni on ni ja, nismo znali da li će nas vjetrovi ikad donijeti ponovo u istu luku, no sada je moralo ovako biti.. Bez glupih i nepotrebnih riječi.. trčali smo zajedno sve dok zvjezdani vjetar nije podigao moja krila.. o bože kako sam ga voljela.. mog Space-Boy..a .. kako sam se tek mrzila.. No on je volio zvjezdanu letačicu, a ja sam voljela, bar ponekad, to biti..

(Vladimira Mascarell, iz priče Upijanje rezonance .. nastavak 23. - Space-Boy in my mind)

Ruke

Ruke drhtave suzama dodirnite, preko slike se lagano spustiše.
Ruke, lagano se preko lica poznatog spustiše i svjeću zapališe.
Ruke drhtave, suze obrisaše i uzdahnuše.
Ruke kao da su dio tog suznog oka, na kamen se spustiše.
Ruke kao da umjesto glasa govore.
Ruke mi govore, kako nekad jesu i kako sad, jako grle.
Grle, ljube, i nikad prestati ne mogu.
Ljubav nakon cjelog života, ljubav neopisiva.
Shvatiš da je ima, i da je bezuvjetna.
Shvatiš i ti koliko voliš, jer i ti plačeš.
Plačeš i ti, a ne želiš da ti ruke suze brišu.
Možda, možda, ako tako ostane, možda ruka vječnost dirne.

Svaka riječ ljubav

U ljubavi je svaka riječ ljubav.
Kad ne pričam s tobom o ljubavi.
U svakoj mojoj riječi je ljubav.
Tko poznaje ljubav,
Prepoznaje, da je u svakoj riječi ljubav.

Valentinovo 2016.

Ana Nikvul

žena na koju ličim

na mestu gde mi je jutros jauknuo
pod stopalima sneg
stajala sam kad sam videla u očima čoveka
jedan od svojih života
nisam se tada skamenila
samo sam ugledala
ženu na koju ličim na sebe nekad

ona u povelju pupak nosi
ide ulicom i grli ljude
zastajkuje pa u očima im se ogleda
namešta frizuru ukosnicom od žada
vrti se pred zrcalom
kao balerina iz muzičke kutije
i pita se
što se oni čude

ona hoće tek da se rodi
najjednostavnije
samo da se rodi

moj muž je mali nerođeni puž

moj muž misli da sam odlepila
znam to
rekao mi je komšija sa drugog sprata
ispovedao mu se

ja mislim da sam ja baš super
ja ne pijem lekove za živce
ja ne trčim po deset kilometara dnevno
ja ne pijem ne drogiram se ne jurim muškarce
i ne jedem pečenje i suvo meso krišom
ja pišem

moj muž je stvarno kao puž
uvek pobegne u kućicu kad ga takneš
i posle pušta sluz i balavi u čaršav
valjda plače ponekad
onako za publiku
i jebe mi se za to
više nisam sama
više nisam oglodana
više nisam kriva

nikom nisam kriva
ništa
moj muž misli da sam odlepila
i boli me kurac koji nemam
ja volim što sam žena

(Posvećeno jednoj od mojih Ljilja)

Promatranje oblaka

Zadnjih dana riječi, puno previše
riječi i još više oblaka. Riječi
sada blijede dok ležim, promatram
nebo, promatram oblake, promatram
tebe
i važno mi je tvoje promatranje
premda ga ne vidim,
slijep sam izvan stihova,
još uvijek smatram se Razlikom,
još uvijek mijenjam svijet a ne znam
promijeniti samoga sebe.
Riječi. Ljubav i jedna žena,
izgubljena u prošlosti, s mojom tajnom.
Bi li pošla sa mnom na rub grada
da sam još imao nevinosti za dati?
Znaš, vidim ju, među onim oblacima,
vidim njeno lice s jednim plamtećim
okom sunca, trudnicu, u sumnji,
rasprostranjenu
Bogomajku, navodno djevicu, sigurno
plamen. Ne zavodim te, ne bih se usudio,
svršili smo s tim odmah na početku našeg
drugovanja premda možda ipak itekako
naposljetku...
Riječi, plaža od riječi umjesto zrnaca pijeska
i način kojim mi sipaju kroz prste podsjetnik
je moje nesposobnosti da ikada dotaknem ono
božansko u čovjeku. U ovom mladiću
koji promatra oblake ničeg nema, tek riječi
i riječi koje mi upućuješ
pa se okrećem na bok, slušam
i u slušanju prolazi vrijeme.
Onda se vratim oblaku -
a nestade neba.

Ne spavaj s pjesnicima

Ne spavaj s pjesnicima,
ne vjeruj ničemu što ti kažu,
pogotovo ako to kažu stihom.
Ne slušaj njihov pjev
ako želiš ostati u svom svijetu.
Oni su igla tuge za tvoj balon sreće.
I nikada, baš nikada nemoj
šetati s njima uz obalu mora.

Žena

ti kolijevka si zemljana života,
svjetlost što nebo i zemlju spaja,
ti biće si jedinstveno, koje ponosno stoji
i kad je ugnjetavano, odbačeno,
obespravljeno, pretučeno.
u grudima tvojim česticu svoju
čuva nebeski plamen,
ti imaš žar u očima i u srcu znamen.
ti lavlju snagu u sebi skrivaš,
a miris latice cvijeta kad ljubav daješ i primaš,
ti rukama razgrćeš tamu, nježna si vidarica rana,
u tvojim dlanovima molitva nevolju slama,
ti križ svoj ponizno nosiš,
zlu dobrotom ti prkosiš,
ti stijene ćeš pomaknuti ,ako to poželiš,
ti dašku vjetra umiješ da se veseliš,
ti bit ćeš čelična brana štiteći čedo svoje
od nepravednih rana,
ti osmijeh si skriven u mjesječevom prahu,
ti čuvaš tajnu pripadnosti u svome dahu,
žena, riječ kojoj i nebesa ode sklanjaju,
žena biće o kojem vilenjaci pričaju,
a zemljani žele i sanjaju.

DODI ipjevaj mi

Začuješ li konačan zvuk
ne plaši se, dođi
plovit ćemo noćnom lađom
prema izlazu
tamo gdje ljudi
i nisu sasvim odrasli
ne plaši se, dođi
izaći ćemo iz okvira
bezgrešnih misli
i okrenuti živote
da stoje na glavi

začuješ li konačan zvuk
ne plaši se,
dođi i pjevaj mi
o mirisu žene
osuđene zbog ljubavi.

"LA STRASST"

Opet si pisao o plesnim koracima
o ritmičnoj glazbi
o kliznom plesu na glatkim podijima
o padanju u nesvijest od oduševljenja
u strogo zapovjednom tempu
klasičnog držanja i prijenosima
u kojima je standardizirana figura

Pisao si i o balovima
o Beču i onim ukočenim robotima
kojima je strana "La Strasst" plesna škola
u kojoj su izrođena polagana njihanja
u tijesnosti i bliskosti tijela

Pisao si u plamenoj svjetlosti
srebrenog svijećnjaka
dok je pero plesalo
a tinta razlijevala
po starom hrastovom stolu
i praznom profinjenom dlanu
s kojim valcerska kraljevna
osnovni korak uz tri pokreta
nikada nije prepoznala.

Verina čokolada

Bila je laka, lakša i od pera,
ta Vera, Crnogorka iz Budve.
U kampu za djecu komunista
i siromašnih đaka radnika,
radila je trampu čokoladom
i usrećila u sobi svakog partizana
te, tu i tamo, neprivilegirana jadnika.
Tako sam na redu bio već istog dana,
ali ipak u kurcu, u totalnom bedu.
Uhvatila me je panika
da zbog svoje čokolade
neću joj smjeti raditi
što i mladi partizani rade.
Na mojoj je pisalo:
„Tvrda za kuhanje slatkog variva“,
a na njihovim:
„Made in Yugoslavia“.

Snježana Sić

Kuća

Da smo nas dvoje
gradili kuću
u žutilu brnistre
bila bi suhozid.

Slagali bi kamen sumnje
na kamen požude.
Gradili kuću bez krova
da kiša ispere sav grijeh,
bez vrata i prozora,
štit od svijeta i pogleda.

Kušali bi gorak motar
i mirisali zdrobljen koromač
ispod naših tijela.
Pružala bi ruke prema
nebeskom stropu
s kojeg padaju zvijezde
ostavljajući srebro
u našoj kosi.

Takvu kuću, dragi,
sagradili bi mi.

Pag

Popet ću se na
ono brdo,
oštar kamen
razderat će mi stopala,
tek suhi buseni smilja
donijet će mi malo olakšanja.

Nisi me vidio?

Otplivat ću prema
onoj hridi,
u naletima bure
i soli što mi pali oči
uzviknut ću tvoje ime.
Nisi me čuo?

Ni vidio
kad sam zbacila

sa sebe kostrijet
satkanu od
tvojih laži...

Ni čuo
dok sam tonula
u dubinu
pod teretom
vlastite obmane...

Tebi ženo

Htio bi da te opišem
riječima tužnih mudraca
koje sam uhvatio
kako te promatraju
na vjetrovitoj pozornici života.
Htio bi da tvoje uloge pročitam.
I da režisera pronađem,
da kostime pobacam
i scenu preokrenem.
Onu djevojku da nađem,
koja sve tekstove poznaje
i skrivena ih šapuće,
iako je nekada nitko ne sluša.
Nemirnim koracima
napuštam želju, da te napokon shvatim.
Samo ću da se poklonim,
Tebi božanstvenoj,
Tebi smjeloj,
Tebi ranjenoj,
Tebi zreloj,
Tebi Ženi.

Ime joj je nježnost

Dolazim preuzeti od glasne topline
prag tvojih riječi
i kucam na otvorena vrata, polako
da ne probudim sivilo, koje promatra.
Vidim tvoje lice draga
koje me umilnim pogledom mazi
kad plešući naviješ sat tišine
i nježnošću me omamiš.
Ako smo ukrali put za radost
i posudili vrijeme za nas
nećemo ga nikada vratiti
Znam, zagrljeni nećemo stići do raja
ali sagrađiti ćemo prostor za dvoje
kojemu ne nedostaju ruže
Otići ćemo na obale svijeta
gdje stanuje ljubav .
Neka nas strašila na polju
I usamljeni križ kraj puta
podsjetite zauvijek
da se samo blizina broji.

Volim

Ljubav na rubu padine,
drhtaj tijela,
let nad ponorom.
Uspaljene čestice sreće,
makovi crni rascvali,
želja u praznom hodu rođena.

Velika ptica,
bolnih krila,
vaća misli.
Ipak,
volim.

Utjeha probuđena
u prostoru svemira,
kože miris,
dozivam.

Memorija na koplje podignuta,
ispucala želja ispuštena.
Odsanjanu ljubav
okom hvatam,
uzdah tvoj,
živim.

Dok je češkam

Koliki užitak htjedoh nanijet njoj
misleći da ću pasti u sparinu
no ne bijaše taj strastveni soj
kad se spoji par u živinu

Htjedoh je nasmijati britko
cijeloj okolini dati istovrsni motiv
samo duhu ne bijaše tako krotko
da doživim njen daljnji vokativ

Po cijelom tijelu mi misli lebde
dok tužnjikavo češkam
udovi i zjenice su napete
kog vruga čekam?

Ako je vrijedno čekati
nije bolno tugovati
samo da eros počne kaskati
pa ona započne mene jahati

Mistična noć

Pliva duh u cvjetnoj struji
dok nebeska harfa bruji.
I stapa se cvjetna boja,
Plavetnilom do spokoja.

Iz dlana u voden zemlju,
Bokalima prema kremlju.
Ruka ruci nježnost pruža:
Dah frezija, miris ruža.

Sve iz daha,sve od oka
Dva ljiljana, kap duboka.
Usne gore, plamte žarom,
K'o latice s finom šarom.

To ljubavlju cvijet do cvijeta,
U vodengrad žar došeta.
Stani, vrijeme brzotečno!
Ova noć nek' traje vječno!

(četveroručno)

Graver

Ne razumijem gdje smo stali,
ni kuda ova pjesma vodi.
Sve najbolje smo si dali,
na trkalištu i slobodi.
Ima li još nešto dalje,
postoje li duže staze;
što nam vedro nebo šalje,
ravan put za dikobraze?
Ugraviraj mi nešto zlatno,
od polena prašno slovo.
Ne znači mi mramor-platno,
sve proživjeh kao novo.
Pitaš li me sutra zašto,
voljela bih praha traku?
Reći ću ti; nije tašto,
želim dirnut' sunca zraku.

Zastupljeni autori:

Darko Dautović
Neven Dužević
Ivan Gačina
Marijan Grakalić
Zvonimir Grozdić
Irena Grubišić Čabo
Mirjana Hercigonja – Saucha
Verica Isidora
Božica Jelušić
Mirjana Rukavina Jerkić
Žarko Jovanovski
Irna Ira Kavi
Marjanca Kočever
Sanja Kozlica
Ksenija Kušec
Josip Luković
Vladimira Mascarell
Miro Matijaš
Ana Nikvul
Marko Pavlovski
Julijana Plenca
Lidija Puđak
Robert Roklicer
Snježana Sić
Miroslav Tičar
Boris Topličanec
Darko Ždralović (Ždral De Fis)
Mirna Weber